SCIENCE
PROBLEMS.UZ

ISSN 2181-1342

Actual problems of social and humanitarian sciences
Актуальные проблемы социальных и гуманитарных наук

Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari

12-son (4-jild)

2024

ISSN: 2181-1342 (Online)
Sayt: https://scienceproblems.uz
DOI: 10.47390/SPR1342V4I12Y2024

SCIENCEPROBLEMS.UZ

IJTIMOIY-GUMANITAR FANLARNING DOLZARB MUAMMOLARI

№ 12 (4) - 2024

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

TOSHKENT-2024

BOSH MUHARRIR:

Isanova Feruza Tulqinovna

TAHRIR HAY'ATI:

07.00.00-TARIX FANLARI:

Yuldashev Anvar Ergashevich – tarix fanlari doktori, siyosiy fanlar nomzodi, professor, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Mavlanov Uktam Maxmasabirovich – tarix fanlari doktori, professor, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Xazratkulov Abror – tarix fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti.

Tursunov Ravshan Normuratovich – tarix fanlari doktori, O'zbekiston Milliy Universiteti;

Xolikulov Axmadjon Boymahammatovich – tarix fanlari doktori, O'zbekiston Milliy Universiteti;

Gabrielyan Sofya Ivanovna – tarix fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston Milliy Universiteti.

Saidov Sarvar Atabullo o'g'li – katta ilmiy hodim, Imom Termiziy xalqaro ilmiy-tadqiqot markazi, ilmiy tadqiqotlar bo'limi.

08.00.00-IQTISODIYOT FANLARI:

Karlibayeva Raya Xojabayevna – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Nasirxodjayeva Dilafruz Sabitxanovna – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Ostonokulov Azamat Abdukarimovich – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Toshkent moliya instituti;

Arabov Nurali Uralovich – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Samarqand davlat universiteti;

Xudoyqulov Sadirdin Karimovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Azizov Sherzod O'ktamovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston Respublikasi Bojxona instituti;

Xojayev Azizxon Saidaloxonovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent, Farg'ona politexnika instituti

Xolov Aktam Xatamovich – iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Shadiyeva Dildora Xamidovna – iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent v.b, Toshkent moliya instituti;

Shakarov Qulmat Ashirovich – iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent, Toshkent axborot texnologiyalari universiteti

09.00.00-FALSAFA FANLARI:

Hakimov Nazar Hakimovich – falsafa fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Yaxshilikov Jo'raboy – falsafa fanlari doktori, professor, Samarqand davlat universiteti;

G'aybullayev Otabek Muhammadiyevich – falsafa fanlari doktori, professor, Samarqand davlat chet tillar instituti;

Saidova Kamola Uskanbayevna – falsafa fanlari doktori, "Tashkent International University of Education" xalqaro universiteti;

Hoshimxonov Mo'min – falsafa fanlari doktori, dotsent, Jizzax pedagogika instituti;

O'roqova Oysuluv Jamoliddinovna – falsafa fanlari doktori, dotsent, Andijon davlat tibbiyot instituti, Ijtimoiy-gumanitar fanlar kafedrasi mudiri;

Nosirxodjayeva Gulnora Abdukaxxarovna – falsafa fanlari nomzodi, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Turdiyev Bexruz Sobirovich – falsafa fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent, Buxoro davlat universiteti.

10.00.00-FILOLOGIYA FANLARI:

Axmedov Oybek Saporbayevich – filologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Ko'chimov Shuxrat Norqizilovich – filologiya fanlari doktori, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Hasanov Shavkat Ahadovich – filologiya fanlari doktori, professor, Samarqand davlat universiteti;

Baxronova Dilrabo Keldiyorovna – filologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Mirsanov G'aybullo Qulmurodovich – filologiya fanlari doktori, professor, Samarqand davlat chet tillar instituti;

Salaxutdinova Musharraf Isamutdinovna – filologiya fanlari nomzodi, dotsent, Samarqand davlat universiteti;

Kuchkarov Raxman Urmanovich – filologiya fanlari nomzodi, dotsent v/b, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Yunusov Mansur Abdullayevich – filologiya fanlari nomzodi, Oʻzbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Saidov Ulugbek Aripovich – filologiya fanlari nomzodi, dotsent, Oʻzbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi.

12.00.00-YURIDIK FANLAR:

Axmedshayeva Mavlyuda Axatovna – yuridik fanlar doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Muxitdinova Firyuza Abdurashidovna – yuridik fanlar doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Esanova Zamira Normurotovna – yuridik fanlar doktori, professor, Oʻzbekiston Respublikasida xizmat koʻrsatgan yurist, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Hamroqulov Bahodir Mamasharifovich – yuridik fanlar doktori, professor v.b., Jahon iqtisodiyoti va diplomatiya universiteti;

Zulfiqorov Sherzod Xurramovich – yuridik fanlar doktori, professor, Oʻzbekiston Respublikasi Jamoat xavfsizligi universiteti;

Xayitov Xushvaqt Saparbayevich – yuridik fanlar doktori, professor, Oʻzbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Asadov Shavkat Gʻaybullayevich – yuridik fanlar doktori, dotsent, Oʻzbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Ergashev Ikrom Abdurasulovich – yuridik fanlari doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Utemuratov Maxmut Ajimuratovich – yuridik fanlar nomzodi, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Saydullayev Shaxzod Alixanovich – yuridik fanlar nomzodi, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Hakimov Komil Baxtiyarovich – yuridik fanlar doktori, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Yusupov Sardorbek Baxodirovich – yuridik fanlar doktori, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Amirov Zafar Aktamovich – yuridik fanlar boʻyicha falsafa doktori (PhD), Oʻzbekiston Respublikasi Sudyalar oliy kengashi huzuridagi Sudyalar oliy maktabi;

Joʻrayev Sherzod Yuldashevich – yuridik fanlar nomzodi, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Babadjanov Atabek Davronbekovich – yuridik fanlar nomzodi, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Rahmatov Elyor Jumaboyevich - yuridik fanlar nomzodi, Toshkent davlat yuridik universiteti;

13.00.00-PEDAGOGIKA FANLARI:

Xashimova Dildarxon Urinboyevna – pedagogika fanlari doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Ibragimova Gulnora Xavazmatovna – pyedagogika fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Zakirova Feruza Maxmudovna – pedagogika fanlari doktori, Toshkent axborot texnologiyalari universiteti huzuridagi pedagogik kadrlarni qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish tarmoq markazi;

Kayumova Nasiba Ashurovna – pedagogika fanlari doktori, professor, Qarshi davlat universiteti;

Taylanova Shoxida Zayniyevna – pedagogika fanlari doktori, dotsent;

Jumaniyozova Muhayyo Tojiyevna – pedagogika fanlari doktori, dotsent, Oʻzbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Ibraximov Sanjar Urunbayevich – pedagogika fanlari doktori, Iqtisodiyot va pedagogika universiteti;

Javliyeva Shaxnoza Baxodirovna – pedagogika fanlari boʻyicha falsafa doktori (PhD), Samarqand davlat universiteti;

Bobomurotova Latofat Elmurodovna - pedagogika fanlari boʻyicha falsafa doktori (PhD), Samarqand davlat universiteti.

19.00.00-PSIXOLOGIYA FANLARI:

Karimova Vasila Mamanosirovna – psixologiya fanlari doktori, professor, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti;

Hayitov Oybek Eshboyevich – Jismoniy tarbiya va sport boʻyicha mutaxassislarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish instituti, psixologiya fanlari doktori, professor

Umarova Navbahor Shokirovna – psixologiya fanlari doktori, dotsent, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti, Amaliy psixologiyasi kafedrasi mudiri;

Atabayeva Nargis Batirovna – psixologiya fanlari doktori, dotsent, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti;

Shamshetova Anjim Karamaddinovna – psixologiya fanlari doktori, dotsent, Oʻzbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Qodirov Obid Safarovich – psixologiya fanlari doktori (PhD), Samarkand viloyat IIB Tibbiyot boʻlimi psixologik xizmat boshligʻi.

22.00.00-SOTSIOLOGIYA FANLARI:

Latipova Nodira Muxtarjanovna – sotsiologiya fanlari doktori, professor, Oʻzbekiston milliy universiteti kafedra mudiri;

Seitov Azamat Poʻlatovich – sotsiologiya fanlari doktori, professor, Oʻzbekiston milliy universiteti;

Sodiqova Shohida Marxaboyevna – sotsiologiya fanlari doktori, professor, Oʻzbekiston xalqaro islom akademiyasi.

23.00.00-SIYOSIY FANLAR

Nazarov Nasriddin Ataqulovich –siyosiy fanlar doktori, falsafa fanlari doktori, professor, Toshkent arxitektura qurilish instituti;

Boʻtayev Usmonjon Xayrullayevich –siyosiy fanlar doktori, dotsent, Oʻzbekiston milliy universiteti kafedra mudiri.

OAK Roʻyxati

Mazkur jurnal Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi Rayosatining 2022-yil 30-noyabrdagi 327/5-son qarori bilan tarix, iqtisodiyot, falsafa, filologiya, yuridik va pedagogika fanlari boʻyicha ilmiy darajalar boʻyicha dissertatsiyalar asosiy natijalarini chop etish tavsiya etilgan ilmiy nashrlar roʻyxatiga kiritilgan.

Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari” elektron jurnali 2020-yil 6-avgust kuni 1368-sonli guvohnoma bilan davlat roʻyxatiga olingan.

Muassis: “SCIENCEPROBLEMS TEAM” mas’uliyati cheklangan jamiyati

Tahririyat manzili:

100070. Toshkent shahri, Yakkasaroy tumani, Kichik Beshyogʻoch koʻchasi, 70/10-uy. Elektron manzil: scienceproblems.uz@gmail.com

Bogʻlanish uchun telefonlar:

(99) 602-09-84 (telegram).

IJTIMOIY-GUMANITAR FANLARNING
DOLZARB MUAMMOLARI
4-jild, 12-son (dekabr, 2024). -679 bet.

MUNDARIJA

07.00.00 – TARIX FANLARI

Turg'unov Sherzod Abduvositovich
FARG'ONA VILOYATI SANOAT KORXONALARINING MODDIY-TEXNIK HOLATI VA ULARNING SANOAT ISHCHILARINING MEHNAT MUHOFAZASIDAGI AHAMIYATI HAQIDA AYRIM FIKR MULOHAZALAR (Farg'ona viloyatida 1950-1970-yillarda chop etilgan vaqtli matbuot nashrlarida e'lon qilingan maqolalar tahlili asosida) 13-19

Qalandarov Hamza Hamroqul o'g'li
SOVET HOKIMIYATINING O'ZBEKISTONDA YURITGAN ATEISTIK SIYOSATI VA XUDOSIZLAR JAMIYATI FAOLIYATI 20-23

Berdiyev Abduvali Abdug'aniyevich
XVIII-XIX ASRLARDA XIVA XONLIGINING ERON VA ROSSIYA BILAN SIYOSIY VA IJTIMOIY ALOQALARI HAQIDA AYRIM MA'LUMOTLAR 24-32

Сойиб Раупов
КАМБАҒАЛЛИК ВА УНИ ҚИСҚАРТИРИШ МУАММОЛАРИ 33-42

Abdimo'minov Oybek Bektemirovich
MARKAZIY OSIYO MINTAQASIGA ILMIY QARASHLAR VA KONSEPTUAL MASALALARNING AYRIM JIHATLARI 43-48

Toshpulatov Nurbek Boboqul o'g'li
XIX ASR OXIRI – XX ASR BOSHLARIDA SAMARQAND VILOYATI BOZORLARI VA KARVONSAROYLARI TARIXI 49-53

Temirova Munira
ESKI TERMIZ SIMOBKO'ZACHALARI HAQIDA AYRIM MULOHAZALAR 54-58

Sattorova Shahlo
SHAYBONIYLAR DAVRIDA JO'YBOR XO'JALARINING BUNYODKORLIK FAOLIYATI 59-63

08.00.00 – IQTISODIYOT FANLARI

Yazdonova Saxiba Kurbanovna
KIBERMAKON: TA'LIM, TARBIYA VA IQTISODIY TA'SIR TENDENSIYALARI 64-72

Таниев Аҳмаджон Бахромович
ТУРИЗМ, ГЛОБАЛЛАШУВ ВА САВДО: УЛАРНИНГ АТРОФ-МУҲИТГА ТАЪСИРИ 73-82

Ходжаниязов Элбек Сардорович
ХОРАЗМ ВИЛОЯТИДА ТУРИЗМ ТРАНСПОРТИ ХИЗМАТЛАРИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ОМИЛЛАРИ ТАҲЛИЛИ 83-93

Raximov Baxromjon Ibroximovich, Ibrohimova Maqsuda Muhammadjon qizi
O'ZBEK SANOATINING INNOVATSION TARAQQIYOTI VA IQTISODIY O'SISHDAGI ROLI 94-99

Ahmedov Adham Djalolovich
AHOLI BANDLIGINI TA'MINLASHDA FUQAROLARNING O'ZINI O'ZI BOSHQARISH ORGANLARI FAOLIYATINI SAMARALI TASHKIL ETISH 100-105

Ablazov Nurillo Xusanboyevich
QURILISH KORXONALARI DEBITORLIK VA KREDITORLIK QARZLARINI HISOBINI TAKOMILLASHTIRISH 106-112

Абдурахманов Мухторали
ҲУДУДИЙ КЛАСТЕРНИ ШАКЛЛАНТИРИШ БОСҚИЧЛАРНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ЙЎНАЛИШЛАРИ ... 113-116

Poshokulova Mohigul
BILIMLAR IQTISODIYOTINING ZAMONAVIY SHAKLLARI MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIM TIZIMIDA ... 117-122

Toxirov Akbarxon Toirxon o'g'li
INNOVATSION TEXNOLOGIYALARNI QO'LLASH ORQALI KORXONANING IQTISODIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASH: YANGI IMKONIYATLAR VA TAHDIDLAR ... 123-131

Sayfutdinova Nigina Furkatovna
O'ZBEKISTONDA INNOVATSIYALARNI RIVOJLANTIRISH ASOSIY AHAMIYATLARI ... 132-135

09.00.00 – FALSAFA FANLARI

Shakarov Oybek Xudoyberdi o'g'li
O'ZBEK XALQI ETOSFERASIDA KORRUPSION MUNOSABATLAR PAYDO BO'LISH SABABLARINING FALSAFIY TAHLILI ... 136-139

Жўрамуродов Нодир Ғайбуллаевич
ЖАДИДЛАР ФАЛСАФАСИДА МИЛЛИЙ ҒОЯ, МИЛЛИЙ ЎЗЛИК ВА МИЛЛИЙ ҚАРАШЛАРНИНГ ШАКЛЛАНИШИ ... 140-144

Sayidova Muhabbat G'afforovna
GLOBAL AXBOROTLASHUV TENDENSIYALARINING MILLIY VA MA'NAVIY QADRIYATLARGA TA'SIRI ... 145-149

Kuraxmedov Azamat Erkinovich
SAMARQAND JADIDCHILARINING TURKISTON MA'RIFATPARVARLIK FALSAFASI RIVOJIDA TUTGAN O'RNI ... 150-153

Umarova Feruza Rozibayevna
O'ZBEK XALQI MA'NAVIY MADANIYATI RIVOJLANISHINING ASOSIY XUSUSIYATLARI ... 154-156

Samijonov Azizbek Ismoiljon o'g'li
KIBERXAVFSIZLIKNI TA'MINLASHNING FALSAFIY-KONSEPTUAL TAHLILI ... 157-161

Begbudieva Parvina Shoxruxovna
THE CONTRIBUTION OF MAHMUDHODJA BEHBUDI TO THE FORMATION AND DEVELOPMENT OF EDUCATION SYSTEM OF TURKESTAN ... 162-166

Aytbayev Mansurbek Yusupovich
MAHMUD AZ-ZAMAXSHARIY AQL-ZAKOVAT TO'G'RISIDA ... 167-173

Muslimov Sherzod Akbarovich
ZAHIRIDDIN MUHAMMAD BOBUR MA'NAVIY MEROSI: JAMIYAT, SIYOSAT VA SHE'RIYAT ... 174-178

Jantayev Maqsud Ibragimovich
MUHAMMAD AL-XORAZMIY: MATEMATIKADAN FALSAFAGACHA BO'LGAN ILMIY IZLANISHLAR ... 179-184

Norova Malika Fayzulloyevna
TASAVVUF TA'LIMOTI VA UNING SAYFIDDIN BOXARZIY DUNYOQARASHIGA TA'SIRI ... 185-191

Gulova Anorgul Axtamovna
O‘ZBEKISTONDA ALISHER NAVOIY ASARLARIGA BO‘LGAN MUNOSABAT 192-196

Absattorov Baxtiyor Mamarasulovich, Karimova Gulchehra Abdukarimovna
BURCH VA MAS’ULIYAT TUSHUNCHALARINING TARIXIY-NAZARIY, AN’ANAVIY VA ZAMONAVIY TALQINI 197-205

Berdikulov Chingiz Dusmuradovich
IJTIMOIY MULOQOT-SHAXS INTELLEKTUAL MADANIYATINING SHAKLLANISH OMILI 206-211

Mamarasulov Baxriddin Shakasimovich
MILLIY-MA’NAVIY YUKSALISH – MAMLAKATIMIZ MA’NAVIY TARBIYA TIZIMINING YANGI STRATEGIYASI SIFATIDA 212-216

Nurmatov Kamaridin Shamsiyevich
JAMIYAT TARAQQIYOTIDA ADOLAT TUSHUNCHASINING O‘RNI 217-221

Bekpo‘latov Ulug‘bek Rahmatulla o‘g‘li
JAMIYAT TARAQQIYOTIDA SIMMETRIYA VA ASIMMETRIYA BIRLIGINI TA’MINLASHNING DIALEKTIK TAHLILI 222-228

10.00.00 – FILOLOGIYA FANLARI

Бердиева Мукаррама Анваровна, Чернова Наталья Васильевна
СТРАТЕГИИ ЛИНГВОМЕТОДИЧЕСКОГО ПОДХОДА ДЛЯ ФОРМИРОВАНИЯ ФРАЗЕОЛОГИЧЕСКОЙ КОМПЕТЕНЦИИ 229-234

Жамаҳматов Кароммиддин Айнилло ўғли
БУРҲОНИДДИН ТЕРМИЗИЙ АСАРЛАРИНИНГ САЛЖУҚИЙЛАР ДАВРИДА ЯРАТИЛГАН ТАСАВВУФИЙ МАНБАЛАРГА ТАЪСИРИ 235-243

Temirova Aziza Muzaffarovna, Uralova Oysuluv Poyan qizi
ZAMONAVIY TILSHUNOSLIKDA “KO‘K” SIFAT BELGISINING SEMANTIK XUSUSIYATLARINING TADQIQI 244-247

Mansurova Mohinur Akmal qizi
HAJVIY TAFAKKUR TABIATI – SATIRA VA YUMOR TUSHUNCHASI 248-252

Яркулова Фотима Усмановна, Исломова Марьям
ИМЕННОЕ ПРЕДЛОЖЕНИЕ В ПОВЕСТЯХ И.С.ТУРГЕНОВА 253-257

Murodova Muqadas Ikromovna
XX ASR INGLIZ VA O‘ZBEK ADABIYOTIDA YARATILGAN SATIRIK ASARLAR TADQIQI 258-263

Ruzmatova Gulnara Kulmamatovna
O‘ZBEK ADABIYOTIDA LATIFA JANRI TARAQQIYOTI VA TAHLILI 264-268

Davronov Shexroz Abrorovich
OG‘ZAKI TARJIMA VA UNDA KOMPRESSIYANING ROLI 269-273

Begmatov Azizbek Tursunbayevich
INGLIZ VA O‘ZBEK TILLARIDAGI ONOMASTIK BIRLIKLAR TADQIQI 274-280

Ibragimova Moxiraxon Anvarovna
NUTQIY AKTLAR TASNIFI 281-285

Расулова Истода Абдулатифовна
К ПРОБЛЕМЕ ДЕФИНИЦИИ ЯЗЫКОВЫХ УНИВЕРСАЛИЙ: ИССЛЕДОВАНИЕ ИНВАРИАНТНЫХ СВОЙСТВ В КОНТЕКСТЕ ЯЗЫКОВОЙ ВАРИАТИВНОСТИ 286-293

Obidova Go‘zalxon Ma’rufjon qizi
O‘ZBEK TILIDA OMAD VA OMADSIZLIKNI NOMLOVCHI LEKSIK VA FRAZEOLOGIK BIRLIKLAR 294-299

Furkatova Maxliyo To‘lqin qizi
O‘ZBEK VA INGLIZ TILLARIDAGI SHAXS-SON KATEGORIYASI 300-309

Baxramov Xabibillo Sadikovich
INGLIZ TILIDA “POISON-ZAHAR” KONSEPTINING SEMANTIK XUSUSIYATLARI 310-315

Тухтаев Сирожиддин Тошпўлатович
ПАРЕМИОЛОГИЯДА САХИЙЛИК КОНЦЕПТИНИНГ ЎРГАНИЛИШИ 316-323

Qiyomov Shohabbosxon Sharofiddin o‘g‘li
XATTOTLIK SAN’ATINING BUGUNGI KUNDAGI AHAMIYATI 324-327

Sobirjonova Muxlisa Sobirjonovna
YOLG‘IZLIK FENOMENINING PSIXOLOGIK, IJTIMOIY VA EKZISTENSIAL ASPEKTLARI 328-331

Qayumova Mohinur Murodullayevna
LEXICAL-SEMANTIC FEATURES OF THE CONCEPT «STEP» IN THE ENGLISH LANGUAGE 332-337

Sayipova Dilafruz Rahimovna
O‘ZBEK NASRI TARAQQIYOTIDA “BOBURNOMA”NING AHAMIYATI 338-342

Diyarov Akmal To‘lqin o‘g‘li
INGLIZ TILIDAGI BOG‘DORCHILIK TERMINLARINING GENETIK-ETIMOLOGIK TAVSIFI 343-348

Атаназарова Шохида Бахрамовна
РЕКЛАМАДА ИЛЛОКУЦИЯ ВА ПЕРЛОКУЦИЯНИНГ АМАЛГА ОШИШИДА БИЛБОРДЛАРНИ АҲАМИЯТИ (РЕКЛАМА БАННЕРЛАРИ МИСОЛИДА) 349-353

Mamadqulova Kamila Abduxoliqovna
ANCIENT EGYPTIAN LITERATURE: THE OLD, MIDDLE AND NEW KINGDOMS 354-364

Alimova Dilrabo
SHARQ ADABIYOTIDA QASIDANING TARIXIY TAKOMILI 365-373

Abduqaxxorova Nargiza Rustamovna
RUS VA O‘ZBEK TILLARIDAGI TOPISHMOQLARNING LINGVOKULTUROLOGIK TADQIQI 374-379

Курбонова Нодира Розиковна, Пулатова Сабина Шарифовна
ЛИТЕРАТУРНЫЙ АНАЛИЗ ТЕМЫ УТРАЧЕННОЙ РОДИНЫ В РОМАНЕ ВЛАДИМИРА НАБОКОВА «МАШЕНЬКА» 380-390

Khamidov Tohirjon Olmos ogli
ANALYSIS OF TYPES OF ENGLISH PHRASAL VERBS ACCORDING TO THE STRUCTURE 391-396

Umurzakova Kommuna Xursanovna
O‘ZBEKISTON IJTIMOIY TARMOQLARIDA YOSHLAR NUTQIDAGI O‘ZGARISHNING TA’LIM JARAYONIGA TA’SIRI 397-402

Habibullayeva Shoira Shukurillayevna
ONA TILI DARSIDA GAP BO‘LAKLARI VA ULARNI TAHLIL QILISH METODIKASI 403-406

12.00.00 – YURIDIK FANLAR

Imomov Nurillo Fayzullayevich
TA’MINLOVCHI TO‘LOV – MAJBURIYATLARNI TA’MINLASHNING YANGI USULI SIFATIDA 407-414

Салаев Нодирбек Сапарбаевич
ЖИНОЯТ ҲУҚУҚИДА ДЕКРИМИНАЛИЗАЦИЯ: МОҲИЯТИ, ТУРЛАРИ ВА АҲАМИЯТИ ХУСУСИДА АЙРИМ МУЛОҲАЗАЛАР 415-431

Ходжиев Юнус Мухитдинович
МУЛК ҲУҚУҚИ БЕКОР БЎЛИШИНИНГ ШАХС ИХТИЁРИГА БОҒЛИҚ БЎЛМАГАН АСОСЛАРИНИ ФУҚАРОЛИК-ҲУҚУҚИЙ ТАРТИБГА СОЛИШ 432-436

Сайдивалиева Хуршида
БОЛАЛАРНИ ОИЛАГА ТАРБИЯГА БЕРИШ ЮЗАСИДАН ВУЖУДГА КЕЛУВЧИ МУНОСАБАТЛАРНИ КЕЛИШУВЛАР АСОСИДА ТАРТИБГА СОЛИШ МАСАЛАЛАРИ 437-445

Miqimov Bobur
THE LEGAL NATURE OF E-COMMERCE IN THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN 446-451

Raimova Nargiza Doroyevna, To‘ychiyeva Bahora Otabekovna
PREVENTING FALSE AND MANIPULATIVE ADVERTISING IN SOCIAL NETWORKS 452-459

Чориева Хуршидабону Хуррам қизи
ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ВАСИЙЛИК ВА ҲОМИЙЛИК ОРГАНЛАРИНИНГ ҲУҚУҚЛАРИ ВА МАЖБУРИЯТЛАРИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ИСТИҚБОЛЛАРИ 460-468

Toshkanov Nurbek Bahriddinovich
UNDIRUVNI INTELLEKTUAL MULK OBYEKTLARIGA BO‘LGAN HUQUQLARGA QARATISHNING AYRIM FUQAROLIK-HUQUQIY MASALALARI 469-478

Kubaeva Ismigul Farxod qizi
CHALLENGES OF BLOCKCHAIN TO LAW AND STATE 479-484

Юсупов Ўктамбой Абсаматович
ДАВЛАТ ХАРИДЛАРИ СОҲАСИДАГИ КОРРУПЦИЯВИЙ ҲУҚУҚБУЗАРЛИККА ҚАРШИ КУРАШДА ФУҚАРОЛИК-ҲУҚУҚИЙ УСУЛЛАРДАН ФОЙДАЛАНИШ ИСТИҚБОЛЛАРИ 485-491

Баходирова Сабина Улугбек кизи
РОЛЬ ЭКСПЕРТИЗЫ ПРИ КВАЛИФИКАЦИИ УМЫШЛЕННОГО ТЯЖКОГО ТЕЛЕСНОГО ПОВРЕЖДЕНИЯ 492-503

Эгамбердиев Ферузбек Аскаржон угли
НЕКОТОРЫЕ ВОПРОСЫ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ИНСТИТУТА ХОДАТАЙСТВ КАК СПОСОБ ЗАЩИТЫ ПРАВ УЧАСТНИКОВ НА ДОСУДЕБНОМ ЭТАПЕ УГОЛОВНОГО ПРОЦЕССА РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН 504-508

Ibrohimov Behzodbek Bahromjon o‘g‘li
O‘ZBEKISTONDA MOLIYAVIY HUQUQIY MUNOSABATLAR ASOSI VA AHAMIYATI 509-520

To‘ychiyeva Bahora Otabekovna, Raimova Nargiza Doroyevna
PREVENTING FALSE AND MANIPULATIVE ADVERTISING IN SOCIAL NETWORKS 521-528

13.00.00 – PEDAGOGIKA FANLARI

Ibraximov Sanjar Urunbayevich
SPORT MASHG‘ULOT JARAYONINI TASHKIL ETISHNING ZAMONAVIY YO‘LLARI VA TAMOYILLARI 529-539

Urazkulova Anna Vitalyevna
OLIY TA’LIMDA RUS TILI FANINI O‘QITISHDA MUSTAQIL TA’LIMNING TOPSHIRIQLARINI ILMIY-PEDAGOGIK AHAMIYATI 540-545

Қаршиева Дилбар Эшпулатовна
ПЕДАГОГИК КОМПЕТЕНЦИЯЛАРНИ ШАКЛЛАНИШИДА МАЛАКАВИЙ АМАЛИЁТНИНГ ЎРНИ 546-550

Ajiyeva Muxabbat Baxtibayevna
KIMYO FANI BO‘YICHA MASHG‘ULOTLARNI FANLARARO INTEGRATSIYA ASOSIDA TASHKIL ETISH 551-555

Fayzullayeva Gulchexra Sharipboyevna
O‘QITUVCHILARNI KASBIY RIVOJLANTIRISHDA QIYOSIY TAHLIL: JARAYON VA FAOLIYATLI YONDASHUV 556-564

Radjabova Gulnoza Giyosiddinovna
SHIFTING THE FOCUS OF CORPUS LINGUISTICS FROM RESEARCH TO CLASSROOM PRACTICE 565-570

Акрамова Умеда Салиевна
ИННОВАЦИОННЫЕ МЕТОДЫ ПРЕПОДАВАНИЯ РУССКОГО ЯЗЫКА С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ ИКТ ДЛЯ УЧАЩИХСЯ С НЕРУССКИМ ЯЗЫКОВЫМ ФОНОМ 571-582

Abdusattarova Zaynab Abdujalil qizi
MATEMATIKA FANINI LOYIHAVIY TA’LIM TEXNOLOGIYASI ORQALI O‘QITISH ASOSIDA BOSHLANG‘ICH SINF O‘QUVCHILARIDA XXI ASR KO‘NIKMALARINI RIVOJLANTIRISHNING AHAMIYATI 583-590

Boboqulov Chori Urolovich
SHAXMAT O‘YINI ORQALI BOSHLANG‘ICH SINF O‘QUVCHILARIDA FIKRLASH QOBILIYATINI RIVOJLANTIRISH MEXANIZMLARI 591-595

To‘xtayev Hasan Toshpo‘latovich
ZAMONAVIY MAKTAB O‘QUVCHILARINI MA’NAVIY-AXLOQIY TARBIYALASHDA KOGNITIV-PSIXOLOGIK TO‘SIQLARNING TA’SIRI 596-599

Yaqubov Fazliddin Muxitdinovich
JISMONIY TARBIYA VA SPORT MUTAXASSISLARI KASBIY KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISHNING MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH 600-607

Rahimova Dilshoda Baxriddinovna, Turatosheva Sadoqat Raxmatullayevna
OLIY TA’LIM MUASSASALARIDA TA’LIM SIFATINI OSHIRISH (SOTSIOLOGIK TAHLIL) 608-615

Мадаминова Наргизахон Жахонгир қизи
МАКТАБГАЧА ЁШДАГИ БОЛАЛАРГА МОСЛАШТИРИЛГАН ВИРТУАЛ ЎҚИТИШ УСУЛЛАРИ 616-619

Qodirov Xasanboy Oribjonovich
RAQAMLASHTIRISH SHAROITIDA TEXNIKA OLIY TA’LIM SOHASI MUTAXASSISLARDA KASBIY-IJODIY SIFATLARNI RIVOJLANTIRISH MEXANIZMLARI 620-526

Aliyeva Iroda Otabek qizi
MAKTABGACHA TA'LIMGA XORIJ TAJRIBASINI QO'LLASH BO'YICHA MAVJUD TA'LIM TALABLARINING TASNIFI YUZASIDAN TAHLILLAR 627-631

Ro'zimurodov Ilyos Azamat o'g'li
O'RTA ASRLAR MARKAZIY OSIYO MUTAFAKKIRLARINING CHOLG'USHUNOSLIKKA OID NAZARIYALARI: ABU NASR FOROBIYNING MUSIQIY TADQIQOTLARI 632-636

Yaxshiboyeva Shahnoza Bahodir qizi
JAHON AXBOROT RESURSLARI ORQALI TALABALARNING TADQIQOTCHILIK KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISHNING PEDAGOGIK VA PSIXOLOGIK ASOSLARI 637-642

Салиев Улугбек, Салиева Нигора
ОБЩЕНИЕ МЕДИЦИНСКОГО РАБОТНИКА: РОЛЬ И ЗНАЧЕНИЕ В ПРАКТИКЕ 643-648

Маматкулова Угилжон Эшмирза кизи, Абдуллаева Дилбар Алимбаевна
МЕТОДИЧЕСКАЯ ИНФОРМАЦИОННАЯ ПЛАТФОРМА ДЛЯ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ ИНОСТРАННОГО ЯЗЫКА, ИЗУЧАЮЩИХ АНГЛИЙСКИЙ ЯЗЫК, И ПУТИ ЕЕ РЕАЛИЗАЦИИ 649-655

Муминова Офтобхон Каримовна
ИСТОРИЯ ЛАТИНСКОГО ЯЗЫКА В МЕДИЦИНЕ: ОТ АНТИЧНОСТИ ДО СОВРЕМЕННЫХ ТЕРМИНОВ 656-661

Ахмедова Уктамхон
РОЛЬ ИННОВАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В ПОВЫШЕНИИ ЭФФЕКТИВНОСТИ ЗАНЯТИЙ РУССКОГО ЯЗЫКА В МЕДИЦИНСКОМ ВУЗЕ 662-667

Sattarova Markhabo Raxmonkulovna
TA'LIMDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNI QO'LLASH 668-672

Nuriddinova Robiya Bekjonaliyevna
MAKTABGACHA VA BOSHLANG'ICH TA'LIMDA MATEMATIKA MASHG'ULOTLARINING UZVIYLIGINI TA'MINLASH YO'NALISHLARI 673-678

SCIENCE PROBLEMS.UZ

Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari
Actual Problems of Humanities and Social Sciences
Volume 4 | Issue 12 | 2024
ISSN Online: 2181-1342

Received: 30 November 2024
Accepted: 5 December 2024
Published: 15 December 2024

Article / Original Paper

ENSURING THE ECONOMIC SECURITY OF THE ENTERPRISE BY USING INNOVATIVE TECHNOLOGIES: NEW OPPORTUNITIES AND THREATS

Tokhirov Akbarkhan Toirkhan son,
Tashkent chemical technology institute
Industry economy and management department
independent researcher
E-mail: phdakbar90@gmail.com

Abstract. The article provides an in-depth analysis of the pressing issues surrounding the economic security of enterprises through the implementation of innovative technologies. Modern technologies open new opportunities for businesses by enhancing competitiveness, reducing costs, and optimizing business processes. However, the article also discusses the primary risks associated with the adoption of innovative technologies, such as cybersecurity threats, technological dependency, and the challenges of adapting to new technologies. It highlights the role of innovations in ensuring the sustainability of enterprises, the ways to manage these innovations effectively, and strategies to mitigate the associated risks. Furthermore, the article examines the impact of technological changes on economic security, identifying key areas related to the future prospects of technological development.

Keywords: innovative technologies, economic security, enterprise sustainability, competitiveness, cybersecurity, technological dependency, risk management, business process optimization, technological development, threats and opportunities.

INNOVATSION TEXNOLOGIYALARNI QO'LLASH ORQALI KORXONANING IQTISODIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASH: YANGI IMKONIYATLAR VA TAHDIDLAR

Toxirov Akbarxon Toirxon o'g'li,
Toshkent kimyo-texnologiya instituti
Sanoat iqtisodiyoti va menejmenti kafedrasi
mustaqil izlanuvchisi

Annotatsiya. Maqolada innovatsion texnologiyalarni joriy etish orqali korxonalarning iqtisodiy xavfsizligini ta'minlashning dolzarb masalalari atroflicha tahlil qilinadi. Zamonaviy texnologiyalar raqobatbardoshlikni oshirish, xarajatlarni kamaytirish va biznes jarayonlarini optimallashtirish orqali korxonalarga yangi imkoniyatlar yaratadi. Shu bilan birga, maqolada innovatsion texnologiyalarni joriy etishning asosiy tahdidlari, masalan, kiberxavfsizlik, texnologik qaramlik va yangi texnologiyalarga moslashish qiyinchiliklari haqida ham so'z boradi. Innovatsiyalar korxonaning barqarorligini ta'minlashda qanday rol o'ynashi, ularni to'g'ri boshqarish yo'llari va mavjud tavakkalchiliklarni kamaytirish usullari yoritiladi. Shuningdek, maqola texnologik o'zgarishlarning iqtisodiy xavfsizlikka ta'sirini tahlil qilib, kelajakdagi texnologik rivojlanishning istiqbollari bilan bog'liq muhim yo'nalishlarni aniqlaydi.

Kalit so'zlar: innovatsion texnologiyalar, iqtisodiy xavfsizlik, korxona barqarorligi, raqobatbardoshlik, kiberxavfsizlik, texnologik qaramlik, tavakkalchiliklarni boshqarish, biznes jarayonlarini optimallashtirish, texnologik rivojlanish, tahdidlar va imkoniyatlar.

DOI: https://doi.org/10.47390/SPR1342V4I12Y2024N17

Kirish. Hozirgi kunda jadal texnologik taraqqiyot butun dunyoda iqtisodiy va ijtimoiy jarayonlarga bevosita ta’sir ko‘rsatmoqda. Innovatsion texnologiyalarni muvaffaqiyatli joriy qilish korxonalarning raqobatbardoshligini oshirish, bozor talablariga moslashish va barqaror rivojlanishni ta’minlashda muhim omil hisoblanadi. Ayniqsa, raqobat muhiti tobora keskinlashib borayotgan sharoitda iqtisodiy xavfsizlikni ta’minlash korxonalar uchun ustuvor masalaga aylanib, yangi texnologiyalar bilan bog‘liq imkoniyatlar va tahdidlar yanada dolzarb bo‘lib bormoqda.

Iqtisodiy xavfsizlik korxonaning ichki va tashqi tahdidlarga qarshi chidamliligini oshirish, barqaror faoliyat yuritishi va bozor o‘zgarishlariga tezkor moslashish qobiliyatini anglatadi. Innovatsion texnologiyalar esa bu jarayonlarda muhim rol o‘ynaydi, chunki ular ishlab chiqarish jarayonlarini avtomatlashtirish, xarajatlarni optimallashtirish va resurslardan samarali foydalanishga yordam beradi. Shu bilan birga, texnologik yutuqlar bilan birga yangi xavf-xatarlar, xususan, kiberxavfsizlik muammolari, texnologik qaramlik va malakali ishchi kuchiga bo‘lgan talabning ortishi kabi omillar paydo bo‘lmoqda.

Mazkur tadqiqotda innovatsion texnologiyalarni qo‘llash orqali korxonalarni iqtisodiy tahdidlardan himoya qilishning strategik usullari ko‘rib chiqiladi. Shuningdek, maqolada yangi texnologiyalarni samarali joriy etishda duch kelinishi mumkin bo‘lgan risklar va ularni boshqarish mexanizmlari ham tahlil qilinadi. Shu asosda, ilmiy-texnikaviy taraqqiyotning iqtisodiy xavfsizlikka ijobiy va salbiy ta’sirlarini baholash, hamda korxonalarning innovatsion imkoniyatlarini rivojlantirish yo‘llarini aniqlash muhim ahamiyat kasb etadi.

Maqolada korxonaning iqtisodiy xavfsizligi innovatsion texnologiyalar asosida qanday ta’minlanishi, bu jarayonda yuzaga keladigan tahdidlar va imkoniyatlar keng ko‘lamda tahlil qilinadi.

Mavzuga oid adabiyotlar tahlili. Moliyaviy ko‘rsatkichlarning iqtisodiy xavfsizlikni ta’minlashdagi o‘rni va ahamiyati bo‘yicha ilmiy manbalar o‘rganildi. O‘zbekiston va xalqaro ilmiy-adabiyotlar, ilmiy maqolalar va monografiyalardan foydalanib, moliyaviy ko‘rsatkichlarning iqtisodiy xavfsizlikka bo‘lgan ta’siri haqida nazariy asoslar shakllantirildi. Shuningdek, iqtisodiy xavfsizlik bo‘yicha turli yondashuvlar va konsepsiyalar ko‘rib chiqildi.

A. Abdulhamidning Tadbirkorlik faoliyatida iqtisodiy xavfsizlik ko‘rsatkichlari va ularni baholash usullarining tahlili nomli ilmiy maqolasida moliyaviy ko‘rsatkichlarning iqtisodiy xavfsizlikni ta’minlashdagi ahamiyati va ularni tadbirkorlik faoliyatida baholash usullarini tahlil qiladi.[1]

E. G. Karimovning Korxonalar moliyaviy tahlilining ahamiyati nomli maqolasida korxonalarning moliyaviy barqarorligi va rentabelligini baholashda moliyaviy tahlilning ahamiyati haqida so‘z yuritadi, lekin iqtisodiy xavfsizlikni bevosita ko‘rib chiqmaydi.[2]

E.V. Bannikovaning Qishloq xo‘jaligi korxonalarining iqtisodiy xavfsizligini ta’minlashda moliyaviy tahlilning o‘rni nomli ishida qishloq xo‘jaligi korxonalarining iqtisodiy xavfsizligini ta’minlashda to‘lov qobiliyati, likvidlik va moliyaviy barqarorlik ko‘rsatkichlarini moliyaviy tahlil qilishning asosiy ko‘rsatkichlari deb aytadi.[3]

Vera Shumilina o‘zining Tadbirkorlik subyektining iqtisodiy xavfsizligi tahlili mavzusidagi tadqiqoti ishida moliya-xo‘jalik faoliyatini tahlil qilish va diagnostika qilish tadbirkorlik subyektining iqtisodiy xavfsizligini ta’minlashning ajralmas qismi deb hisoblaydi.[4]

L. Liuboxynets ning Sanoat korxonasi iqtisodiyot xavfsizligini ta’minlashning moliyaviy-iqtisodiy shartlari tahlili mavzusidagi ilmiy tadqiqotida sanoat korxonasida iqtisodiy xavfsizlikni ta’minlash uchun zarur shart-sharoitlarni baholash uchun moliyaviy-iqtisodiy koʻrsatkichlar tahlil qilish obyektiv xulosa qilishning.[5]

V. Zaxarovning “Murakkab iqtisodiy tizimlarning xavfsizligi: ularning raqamli transformatsiyasidagi xatarlarni boshqarish” nomli ilmiy maqolasida raqamli transformatsiya xatarlarini boshqarish va murakkab iqtisodiy tizimlarning raqamli xavfsizligini ta’minlash uchun iqtisodiy va ijtimoiy jihatlarni birlashtirgan yangi xavfsizlik paradigmasi zarurligi muhokama qilinadi. [6]

A. Toxirov va N. Muxammadiyevlarning “Korporativ korxonalarni boshqarishda boshqaruv samaradorlik indikatori (mezon) koʻrsatkichlari iqtisodiy xavfsizlikni ta’minlash omili sifatida” ilmiy maqolasida Korporativ korxonalarni boshqarishda boshqaruv samaradorlik indikatori (mezon) koʻrsatkichlari iqtisodiy xavfsizlikni ta’minlashda samarali koʻrsatkich sifatida qabul qilingan. [7]

A. Toxirov va N. Muxammadiyevlarning “Korxonalarni boshqarishda jarayonlarini samaradorligini oshirish orqali iqtisodiy xavfsizlikni ta’minlash” ilmiy maqolasida korxonalarni boshqarishda jarayonlarini samaradorligini oshirish orqali iqtisodiy xavfsizlikni ta’minlashning metodikasi taklif qilingan. [8]

A. Toxirovning Econometric modeling of economic security in industrial enterprises mavzusidagi tadqiqot ishida: “Sanoat korxonalarining iqtisodiy xavfsizligi barqaror iqtisodiy rivojlanishning muhim jihati hisoblanadi. Maqolada korxonalarning iqtisodiy xavfsizligini ta’minlashda ekonometrik modellashtirishning ahamiyati va dolzarbligini ta’kidlab, ilmiy, nazariy va amaliy asoslari, farazlari, qonuniyatlari va rivojlanish tendensiyalari, shuningdek, sanoat korxonasining iqtisodiy xavfsizligining ekonometrik modeli koʻrib chiqiladi”. [9]

Tadqiqot metodologiyasi. Tadqiqotning dastlabki bosqichi sifatida iqtisodiy xavfsizlik va innovatsion texnologiyalarning oʻzaro bogʻliqligi boʻyicha ilmiy adabiyotlar va mavjud tadqiqotlar tahlil qiladi. Ushbu bosqichda raqobatbardoshlik, texnologik rivojlanish, iqtisodiy xavfsizlik va risklarni boshqarish kabi tushunchalar chuqur oʻrganiladi. Nazariy manbalardan foydalanish orqali korxonalarning iqtisodiy xavfsizligini ta’minlashda innovatsion texnologiyalarning rolini aniqlash uchun ilmiy asos yaratiladi. Tadqiqotda ishbilarmonlik muhitining tahlili, kiberxavfsizlikka oid tahdidlar tahlili, risklarni boshqarish modeli, qiyosiy tahlil kabi amaliy tadqiqot usullaridan foydalanildi.

Tahlil va natijalar. Tadqiqot natijalari shuni koʻrsatdiki, innovatsion texnologiyalar korxonalar uchun raqobatbardoshlikni oshirish va iqtisodiy xavfsizlikni ta’minlashda muhim vosita sifatida xizmat qiladi. Texnologiyalarni muvaffaqiyatli joriy etish orqali korxonalar resurslardan samarali foydalanish, ishlab chiqarish jarayonlarini avtomatlashtirish va xarajatlarni qisqartirishga erishadilar. Bu esa korxonalarning umumiy samaradorligini oshirib, ularning bozordagi mavqeyini mustahkamlashga yordam beradi. Ammo texnologiyalarning ijobiy ta’siri bilan bir qatorda, yangi tahdidlar ham paydo boʻladi, xususan, kiberxavfsizlik xavfi va texnologik qaramlik.

1-jadval innovatsion texnologiyalarning iqtisodiy xavfsizlikka ta’sir qiluvchi asosiy - omillarni koʻrsatadi:

1-jadval.

Omillar	Ijobiy ta’sir	Salbiy ta’sir
Raqobatbardoshlik	Raqobatni oshiradi, yangi bozorga kirish imkonini beradi	Yangi raqobatchilar paydo bo‘lishi
Xarajatlarni kamaytirish	Xarajatlarni kamaytiradi va samaradorlikni oshiradi	Yangi texnologiyalarga katta mablag‘ talab qilinadi
Kiberxavfsizlik	Kiberxavfsizlikni kuchaytirish imkoniyati	Kiberhujumlar xavfini oshirishi mumkin
Innovatsion o‘sish	Texnologiyalar yangi mahsulot va xizmatlar yaratishga imkon beradi	Texnologik qaramlik va bilim yetishmasligi

1-jadval. Innovatsion texnologiyalarning iqtisodiy xavfsizlikka ta’sir qiluvchi asosiy omillar

Mazkur tahlillar asosida, quyidagi xulosalarga kelish mumkin:

1. **Innovatsion texnologiyalarning ijobiy ta’siri** – Korxonalarda innovatsion texnologiyalarni joriy qilish raqobatbardoshlikni oshiradi, ishlab chiqarish va operatsion xarajatlarni kamaytiradi. Bu texnologiyalar barqarorlikni mustahkamlash va yangi bozor imkoniyatlaridan foydalanishda muhim rol o‘ynaydi.
2. **Texnologiyaga bog‘liqlik** – Texnologik qaramlikning o‘sishi va kiberxavfsizlik tahdidlari korxonalar iqtisodiy xavfsizligini xavf ostiga qo‘yishi mumkin. Korxonalar kiberxavfsizlik bo‘yicha chora-tadbirlarni kuchaytirishi va malakali ishchi kuchi yetishmasligi muammosini hal qilishi zarur.

Risklarni boshqarish zarurati – Innovatsion texnologiyalarni joriy etishda yuzaga keladigan risklarni minimallashtirish uchun korxonalar xavfsizlik strategiyalarini qayta ko‘rib chiqishlari lozim. Kiberxavfsizlik strategiyalarini rivojlantirish va texnologik qaramlikni kamaytirish choralari ko‘rilishi kerak.

2-jadval.

Tavakkalchilik turi	Tavakkalchilikni kamaytirish usullari
Kiberxavfsizlik tahdidlari	Kiberxavfsizlik tizimlarini kuchaytirish, xodimlar malakasini oshirish
Texnologik qaramlik	Diversifikatsiya qilish, alternativ texnologiyalarni qidirish
Malakali ishchi kuchi yetishmasligi	Kadrlar tayyorlash dasturlarini joriy qilish

2-jadval. Korxonalarning texnologik tavakkalchiliklarini boshqarish strategiyalari

Korxonalar texnologiyalardan foydalangan holda barqaror rivojlanish va iqtisodiy xavfsizlikni ta’minlash uchun xavfsizlik va rivojlanish strategiyalarini takomillashtirishlari lozim. Bu natijalar kelgusidagi ilmiy tadqiqotlar va amaliy strategiyalar uchun muhim asos bo‘ladi.

Risklarni boshqarish modellari iqtisodiy xavfsizlikni ta’minlashda muhim ahamiyatga ega, ayniqsa innovatsion texnologiyalarni joriy qilishda. Yangi texnologiyalar bilan bir qatorda turli risklar ham paydo bo‘ladi, shuning uchun korxonalar samarali strategiyalar va tizimli yondashuvlarni ishlab chiqishlari zarur.

Risklarni boshqarish modellari tahdidlarni aniqlash, tahlil qilish, baholash va boshqarish jarayonlarini tashkil etadi, bu esa korxonaning iqtisodiy xavfsizligini mustahkamlashda hal qiluvchi omil hisoblanadi. Innovatsion texnologiyalarni qo‘llash bilan bog‘liq risklarni boshqarish asosiy bosqichlarni o‘z ichiga oladi.

3-jadval.

Bosqichlar	Mazmuni
1. Risklarni aniqlash	Innovatsion texnologiyalarni joriy qilishdagi asosiy tahdidlarni aniqlash. Kiberxavfsizlik, texnologik qaramlik, ortiqcha xarajatlar va texnologiyalarning tez eskirishi kabi omillar.
2. Risklarni tahlil qilish	Aniqlangan tahdidlarning koʻlami va ularning iqtisodiy xavfsizlikka taʼsirini chuqur tahlil qilish. Masalan, kiberxavfsizlikning maʼlumotlar bazasi va moliyaviy operatsiyalarga taʼsiri.
3. Risklarni baholash	Har bir riskning ogʻirligi va ehtimolini baholash. Ushbu baholash asosida korxonaga eng katta zarar keltirishi mumkin boʻlgan risklar ustuvorlashtiriladi.
4. Risklarni boshqarish usullari	Risklarni kamaytirish, oldini olish yoki qabul qilish strategiyalarini ishlab chiqish. Masalan, kiberxavfsizlikni kuchaytirish va texnologik qaramlikni diversifikatsiya qilish.
5. Monitoring va nazorat	Risklarni boshqarish strategiyalarining samarasini doimiy kuzatib borish va yangi tahdidlarga tezkorlik bilan moslashish.

3-jadval. Innovatsion texnologiyalarni qoʻllash bilan bogʻliq risklarni boshqarish quyidagi asosiy bosqichlar

Iqtisodiy xavfsizlik korxonaning moliyaviy barqarorligini, bozor oʻzgarishlariga moslashish qobiliyatini va uzoq muddatli rivojlanishni taʼminlashini nazarda tutadi. Innovatsion texnologiyalarni joriy qilishda iqtisodiy xavfsizlikka taʼsir etuvchi omillarni samarali boshqarish uchun quyidagi modellardan foydalanish mumkin:

1. **Kiberxavfsizlik modeli** – Texnologik xavflarni aniqlash va kamaytirishga qaratilgan boʻlib, xavfsizlik protokollari va axborotni shifrlash usullarini doimiy yangilab turadi, bu esa moliyaviy zarar va operatsion xavfsizlikni taʼminlaydi.
2. **Diversifikatsiya modeli** – Korxonalar texnologik qaramlikni kamaytirish uchun turli texnologik yechimlar qidiradilar. Bu model texnologiyalarning tez eskirishi va monopoliyalar taʼsirini pasaytiradi.
3. **Risklarni koʻrib chiqish modeli** – Risklarni baholash va monitoring qilish orqali korxona iqtisodiy tahdidlarga tezkor javob bera oladi va raqobatbardoshligini saqlaydi.

Tadqiqot davomida yangi risklarni boshqarish modellari ustida bir qancha ishlar olib borildi, ularni ishlab chiqish jarayoni muhim va koʻp qirrali strategik yondashuvlarni talab qildi. Iqtisodiy xavfsizlikni taʼminlash uchun innovatsion texnologiyalarni joriy etish bilan bogʻliq yangi risklarni samarali boshqarish uchun oʻziga xos va dinamik risklarni boshqarish modelini nazariy jihatdan ishlab chiqish zaruriyati yuzaga keldi.

Model nomi: Dinamik integratsiyalashgan risklarni boshqarish modeli (DIRBM)

Modelning maqsadi: Innovatsion texnologiyalarni joriy etishda korxonalar duch keladigan risklarni aniqlash, ularga tezkor javob berish va iqtisodiy xavfsizlikni taʼminlash uchun samarali boshqarish strategiyasini ishlab chiqish.

Modelning mohiyati va mazmuni: DIRBM moduli xavflarni boshqarishning dinamik jarayoniga asoslangan boʻlib, texnologik taraqqiyot va biznes jarayonlarining murakkabligiga mos ravishda moslashuvchan va real vaqt rejimida monitoringni oʻz ichiga oladi. Modelning asosiy xususiyati shundaki, u risklarni koʻp qirrali va integratsiyalashgan tarzda boshqarish

imkonini beradi. Bu degani, iqtisodiy, texnologik, huquqiy, kiberxavfsizlik va bozor xavf-xatarlari bir-biriga bogʻliq holda tahlil qilinadi.

Modelning asosiy komponentlari:

Risklarni aniqlash va prognoz qilish (RAP) — Innovatsion texnologiyalarni joriy qilishda yuzaga kelishi mumkin boʻlgan texnologik, iqtisodiy va tashqi tahdidlarni oldindan prognoz qilishga asoslangan boʻlim. Bu komponent yangi texnologiyalar va bozor sharoitlarining tahliliga asoslanadi.

Tezkor javob berish tizimi (TJT) — TJT korxona duch kelgan xavfga tezkor javob qaytarish uchun moʻljallangan. Har qanday texnologik yoki iqtisodiy oʻzgarish paydo boʻlganda, korxona real vaqt rejimida tezkor choralar koʻradi.

Risklarni minimallashtirish boʻyicha koʻp darajali yondashuv (RMBKDY) — Ushbu komponent texnologiyalardan foydalanishda yuzaga keladigan xavf-xatarlarni minimallashtirish uchun koʻp qirrali strategiyalar ishlab chiqishni nazarda tutadi. Bu qismda kiberxavfsizlik, texnologik diversifikatsiya va xavflarni diversifikatsiya qilish yoʻllari qoʻllaniladi.

Integratsiyalashgan monitoring va tahlil tizimi (IMTT) — Bu tizim risklarni doimiy kuzatib boradi va integratsiyalashgan tahlil asosida choralar koʻradi. IMTT orqali har bir xavf-xatar dinamik kuzatiladi va mavjud xavflar tezda qayta baholanadi.

Resurslarni optimallashtirish va strategik qarorlar (ROSK) — Ushbu komponent korxona resurslarini samarali taqsimlash va strategik qarorlar qabul qilishni optimallashtirishga qaratilgan. Model resurslar yetishmasligi bilan bogʻliq risklarni kamaytirishga hamda iqtisodiy samaradorlikni taʼminlashga imkon beradi.

Koʻrsatkichlar va ularning baholash mezonlari:

Komponentlar	Koʻrsatkichlar	Baholash mezonlari
RAP: Risklarni aniqlash va prognoz qilish	Kutilayotgan xavflar soni	Xavflar oldindan toʻgʻri aniqlangan foiz miqdori
TJT: Tezkor javob berish tizimi	Javob berish vaqti, chora koʻrish samaradorligi	Chora koʻrish tezligi va natijaning ijobiy darajasi
RMBKDY: Risklarni minimallashtirish	Diversifikatsiya, kiberxavfsizlik tizimi yangilanishi	Diversifikatsiya qilingan texnologiyalar soni
IMTT: Monitoring va tahlil tizimi	Monitoring chastotasi va tahlilning dolzarbligi	Risklarning doimiy monitoringi va tahlil dolzarbligi
ROSK: Resurslarni optimallashtirish	Resurslar taqsimotining samaradorligi, qarorlar qabul qilish tezligi	Qabul qilingan qarorlar sifati va resurslardan foydalanish samaradorligi

4-jadval. Koʻrsatkichlar va ularning baholash mezonlari

Modelning amaliy qoʻllanilishi: DIRBM modeli turli sohalarda faoliyat yurituvchi korxonalar uchun mos boʻlib, iqtisodiy xavfsizlikka tahdid soluvchi omillarni aniqlash va ularni bartaraf etishda samarali vosita sifatida ishlatilishi mumkin. Masalan, IT, ishlab chiqarish, transport va logistika kabi sohalarda texnologiyalardan foydalanish bilan bogʻliq kiberxavfsizlik, resurs taqsimoti va yangi texnologiyalarga moslashish jarayonlari ushbu model asosida boshqarilishi mumkin.

DIRBM nafaqat mavjud xavflarni samarali boshqaradi, balki korxonaga kelajakdagi texnologik oʻzgarishlarga moslashish va yangi imkoniyatlardan foydalanishda yordam beradi.

Modelning integratsiyalashgan va dinamik yondashuvi iqtisodiy xavfsizlikni uzoq muddatli mustahkamlashga xizmat qiladi.

Bu model orqali korxonalar raqobatbardoshligini saqlab qolib, innovatsion texnologiyalar bilan bogʻliq risklarni minimallashtirishi va iqtisodiy xavfsizlikni taʼminlashi mumkin. Modelning asosiy tamoyillari – Proaktiv yondashuv, dinamik moslashuv, doimiy monitoring, xavfsizlik protokollari:

Ushbu modelni amaliyotda samarali qoʻllash uchun quyidagi asosiy koʻrsatkichlar:

Koʻrsatkich nomi	Tavsif	Oʻlchov birligi
Xavf darajasi	Korxona uchun mavjud xavflarning ehtimoli va taʼsir koʻlami	Ehtimollik % va taʼsir miqdori
Javob tezligi	Xavflarga qarshi qanday tezlikda chora koʻrilishi	Vaqt (soatlarda)
Moslashuv darajasi	Korxonaning tashqi oʻzgarishlarga moslashish qobiliyati	1 dan 10 gacha baholash
Monitoring chastotasi	Xavflarni kuzatib borish chastotasi	Kunlik / soatlik / haftalik
Xavfsizlik muvofiqligi	Kiberxavfsizlik standartlariga mos kelish darajasi	1 dan 10 gacha baholash
Kutilmagan xavflar soni	Kuzatilmagan yoki oldindan aniqlanmagan xavflarning soni	Soni (oylik / yillik)
Xodimlar malakasi	Xavflarni boshqarishda ishtirok etadigan xodimlarning malaka darajasi	1 dan 10 gacha baholash

5-jadval modelni amaliyotda samarali qoʻllash uchun quyidagi asosiy koʻrsatkichlar

Dinamik moslashuv va xavf monitoringi modeli quyidagi bosqichlardan iborat:

1. **Xavflarni aniqlash**: Modelning birinchi bosqichi xavf manbalarini tahlil qilish va ularning korxonaga taʼsirini baholashdan iborat. Bu bosqichda ichki va tashqi omillar aniqlanadi, texnologiyalar bilan bogʻliq kiberxavfsizlik, ishlab chiqarish jarayonidagi nosozliklar va boshqa risklar tahlil qilinadi.
2. **Real vaqt monitoringi**: Korxonaning texnologik tizimlari va ishlab chiqarish jarayonlari real vaqt rejimida monitoring qilinadi. Bu bosqichda xavf yuzaga kelganda tizim avtomatik ravishda ogohlantirishlar berib, tegishli boʻlimlarga xabar yuboradi. Monitoring chastotasi yuqori boʻlib, xavfli vaziyatlar kechikmasdan aniqlanadi.
3. **Xavflarni boshqarish strategiyasi**: Aniqlangan xavfning turiga qarab, boshqarish strategiyasi ishlab chiqiladi. Masalan, kiberxavfsizlik tahdidlari aniqlansa, maʼlumotlarni shifrlash tizimlari kuchaytiriladi yoki xavfsizlik devori (firewall) texnologiyasi yangilanadi. Bu strategiyalar korxonaning moslashuvchanligini oshiradi.
4. **Chora koʻrish va moslashuv**: Korxona xavfni aniqlaganidan soʻng, unga qarshi tezkor choralar koʻriladi. Ushbu bosqichda korxona kiberxavfsizlik xavfiga qarshi tezkor ravishda xavfsizlik tizimlarini kuchaytirishi yoki texnologik qaramlikni kamaytirish uchun diversifikatsiya strategiyasini qoʻllashi mumkin.
5. **Tahlil va xulosalar**: Risklarni boshqarish strategiyasining samaradorligi tahlil qilinadi. Agar mavjud strategiyalar yetarlicha samarali boʻlmasa, ular qayta koʻrib chiqiladi va yangi yondashuvlar ishlab chiqiladi.

Dinamik moslashuv va xavf monitoringi modelining afzalliklari

- **Tezkor qaror qabul qilish**: Model korxonaga xavflarga qarshi tez va samarali choralar koʻrish imkonini beradi.
- **Real vaqt monitoringi**: Xavflarni doimiy kuzatib borish imkoniyatini taʼminlaydi, bu esa kutilmagan tahdidlarga tezkor javob qaytarishni osonlashtiradi.
- **Moslashuvchanlik**: Korxona oʻz faoliyatini tashqi va ichki oʻzgarishlarga mos ravishda optimallashtira oladi.
- **Xavfsizlikni kuchaytirish**: Kiberxavfsizlik va boshqa texnologik xavflar qatʼiy nazoratda boʻladi va tizimli boshqariladi.

Xulosa. Tadqiqot natijalari shuni koʻrsatdiki, innovatsion texnologiyalar korxonalar raqobatbardoshligini oshirish va iqtisodiy xavfsizlikni taʼminlashda strategik vosita hisoblanadi. Ular resurslardan samarali foydalanishni taʼminlash, ishlab chiqarishni avtomatlashtirish, xarajatlarni kamaytirish va bozorga kirish imkoniyatlarini kengaytirish orqali umumiy samaradorlikni oshiradi.

Biroq, texnologik taraqqiyot bilan kiberxavfsizlik tahdidlari va texnologik qaramlik kabi salbiy taʼsirlar ham oshadi. Bu korxonalarni texnologiyalarni joriy qilish bilan bogʻliq risklarni boshqarish strategiyalarini ishlab chiqishga majbur qiladi. Risklarni minimallashtirish va barqaror rivojlanishni taʼminlash uchun tizimli yondashuvlarni qoʻllash zarur, ayniqsa, texnologik qaramlikni kamaytirish va kiberxavfsizlikni taʼminlash masalalari dolzarb boʻlib qolmoqda.

Takliflar:

1. **Integratsiyalashgan kiberxavfsizlik strategiyalari** – Texnologiyalar rivojlanishi bilan xavfsizlik devorlari, maʼlumotlarni shifrlash va antivirus tizimlarini birlashtirgan strategiyalar ishlab chiqilib, muntazam yangilanishi zarur. Xodimlar ham kiberhujum xavfi haqida xabardor qilinishi va malakasi oshirilishi kerak.
2. **Texnologik qaramlikni kamaytirish uchun diversifikatsiya** – Turli texnologiyalardan foydalanib, texnologik qaramlik va monopoliyaga tushib qolish xavfini kamaytirish, texnologiyalarning tez eskirishiga qarshi chora.
3. **Kadrlarni tayyorlash va qayta oʻqitish** – Innovatsion texnologiyalarni joriy qilishda malakali ishchi kuchi zarur. Xodimlarni texnologik oʻzgarishlarga moslashtirish va ularni boshqarishga yoʻnaltirilgan dasturlar ishlab chiqilishi kerak.
4. **Risklarni baholash va monitoring tizimlari** – Risklarni oldindan baholash va real vaqt monitoringi orqali kiberxavfsizlik va eskirish xavflarini minimallashtirishga yordam beradigan tizimlarni joriy qilish tavsiya etiladi.
5. **Innovatsion jarayonlarni avtomatlashtirish** – Avtomatlashtirilgan tizimlar operatsion jarayonlarni soddalashtiradi, samaradorlikni oshiradi va inson omilidan kelib chiqadigan xatolarni kamaytiradi.
6. **Moslashuvchan strategiyalar ishlab chiqish** – Tezkor texnologik oʻzgarishlarga moslashish uchun strategiyalar ishlab chiqilib, yangiliklarni kuzatib borish va joriy qilish samaradorligi oshiriladi.
7. **Barqaror rivojlanish strategiyasi** – Innovatsion texnologiyalarni joriy qilishda qisqa muddatli yutuqlardan tashqari, uzoq muddatli iqtisodiy xavfsizlikni taʼminlashga yoʻnaltirilgan strategik yondashuvlar takomillashtirilishi lozim.

Bu xulosalar va takliflar korxonalar uchun innovatsion texnologiyalarni muvaffaqiyatli joriy qilishda muhim strategik yoʻnalishlar boʻlib xizmat qiladi.

Adabiyotlar/Литература/References:

1. Akbarov, A., & Ermatov, M. (2024). Tadbirkorlik faoliyatida iqtisodiy xavfsizlik koʻrsatkichlari va ularni baholash usullarining tahlili. Iqtisodiy Taraqqiyot Va Tahlil, 2(5), 19–25. https://doi.org/10.60078/2992-877X-2024-vol2-iss5-pp19-25
2. Karimov , E. G. (2023). Korxonalar moliyaviy tahlilining ahamiyati. yashil iqtisodiyot va taraqqiyot, 1(10), 714–715. https://doi.org/10.55439/GED/vol1_iss10/a136
3. Е. В. Банникова е. В. Провалова в. Е. Провалов Роль финансового анализа в обеспечении экономической безопасности предприятий агропромышленного комплекса. "Омский научный вестник. серия «общество. история. современность" ТОМ 7 № 1. DOI: 10.25206/2542-0488-2022-7-1-104-111
4. Шумилина Вера Евгеньевна, Полуян В. И. Анализ экономической безопасности хозяйствующего субъекта. AUS PUBLISHERS. doi.org/10.26526/chapter_60258635899182.47583459
5. Liubokhynets, Larysa, Katkova, Tetyana, Kravchyk, Yurii. (2022). Analysis of financial and economic prerequisites for ensuring economic security of industrial enterprise. Herald of Khmelnytskyi National University. Economic sciences. 304. 167-173. 10.31891/2307-5740-2022-304-2(1)-23.
6. Zakharov, Vladimir & LUDUSHKINA, Elena & KORNILOVA, Elena & KISLINSKAYA, Marina. (2021). Security of complex economic systems: Risk management of their digital transformation. Economic Analysis: Theory and Practice. 20. 592-623. 10.24891/ea.20.4.592.
7. Toxirov, A., & Muxammadiyev, N. (2022). Korporativ korxonalarni boshqarishda boshqaruv samaradorlik indikatori (mezon) koʻrsatkichlari iqtisodiy xavfsizlikni taʼminlash omili sifatida. Yevraziyskiy jurnal akademicheskix issledovaniy, 2(7), 94–96. izvlecheno ot https://www.in-academy.uz/index.php/ejar/article/view/1983
8. Toxirov, A., & Muxammadiyev, N. (2022). Korxonalarni boshqarishda jarayonlarini samaradorligini oshirish orqaliy iqtisodiy xavfsizlikni taʼminlash. Journal of Integrated Education and Research, 1(1), 489–496. Retrieved from https://ojs.rmasav.com/index.php/ojs/article/view/82
9. Tokhirov, A. (2024). ECONOMETRIC MODELING OF ECONOMIC SECURITY IN INDUSTRIAL ENTERPRISES . Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари Актуальные проблемы социально-гуманитарных наук Actual Problems of Humanities and Social Sciences., 4(3). https://doi.org/10.47390/SPR1342V4I3Y2024N08

SCIENCEPROBLEMS.UZ

IJTIMOIY-GUMANITAR FANLARNING DOLZARB MUAMMOLARI

№ 12 (4) – 2024

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari" elektron jurnali 2020-yil 6-avgust kuni 1368-sonli guvohnoma bilan davlat ro'yxatiga olingan.

Muassis: "SCIENCEPROBLEMS TEAM" mas'uliyati cheklangan jamiyati

Tahririyat manzili:

100070. Toshkent shahri, Yakkasaroy tumani, Kichik Beshyog'och ko'chasi, 70/10-uy. Elektron manzil: scienceproblems.uz@gmail.com

Bog'lanish uchun telefonlar:

(99) 602-09-84 (telegram).